conuertētur ambo in ſubſtantiam butyro ſimilem: vel poſſumus vti oleo vitellorum ouorum cum camphora in eo diſſoluta. Terra etiam ex calce vera priuata multis lotionibus ab omni ſale eſt etiam valde efficax remedium, ſi cum oleo violaceo permiſceatur. At hæc omnia remedia, oleo plumbi, & oleo Mercurij dulci inferiora ſunt, vt anteà diximus, capite de vlceribus venereis.

Sunt qui combuſta curant remedijs adurentibus & veluti cauſticis, vt ſunt oleo tartari, ſalibus omnibus in aceto diſſolutis, ſemine ſinapi cum muſto malaxato, aqua vitæ, quia hiſce remedijs adurentibus & calidis inflammatur de nouo pars affecta, & humor copioſus attrahitur, vndiquaque quo extinguitur & remedij & partis combuſtæ calor: ſed hęc cura, quãuis aliquãdo in euchymis corporibus ſuccedat ſatis feliciter, nihilominus tamen in cacochymis adauget malum & vlcera cacoëthea efficit, attractis vndiquaque humoribus malignis & peruerſis qui vlcus malignum & prauum conſtituunt. Vnde & dolores fiunt ingentes & vehementes, qui ægrotum valde diſcruciant & affligunt, quare non conſulo vt his vtamur; at Galenicis relinquamus, quibus ſic placet corpus humanum dilaniare & diſtorquere. Nos verò naturæ benigniores ſerui ſumus, mala omnia ſua, quo poſſumus ingenio & induſtria demulcemus, prouerbij communis ſequaces (omne violentum naturæ inimicum) hinc curam iucundam & ſine dolore cæteris præſtantiorem eſſe aſſerimus Curauimus nos combuſtam vndiquaque faciem à puluere bellico, quatuor diebus abſque vllo dolore & ſummo cum ſolatio ægrotantis, nulla remanente cicatrice, cum

tamen omnes putarent virum hunc honeſtum & ſatis clarum vtroque lumine orbatum, & pulchritudine ſua omnino præcedenti qua vigebat denudatum: viuit tamen adhuc, ac ſi numquam combuſtus fuiſſet, & ſola plumbi eſſentia curatus eſt.

CONCLVSIO HVIVS SECTIONIS TERTIÆ.

HABES *Amice Lector quidquid Spagyricè poteſt dici de vlceribus, in hac tertia ſectione complexum: Si nihil de herpete, de ſerpigine, aliÿſque vlcuſculis quæ cutem humanam deturpant non viſum fuit hæc vlcuſcula peculiari capite tractare, quòd leuiſſima ſint, & minimi momenti, & multa ſint apud Spagyricos Chirurgos & alios vulgares deſcripta medicamenta quæ hæc curant, ſola ſimplici lotione olei tartari, aut aquæ ſalis & aceti: quamobrem ſectionem quartam de luxationibus Spagyricè tractandam aggredimur.*

Digitized by Google

SECTIO IV.

DE LVXATIONIBVS.

LVXATIO QVID SIT.

CAPVT I.

MEDICI communes luxationem definiunt, mutationem præter naturam oſſium ex locis ſuis naturalib⁹: Medici verò Spagyrici addunt huic definitioni aliquos terminos quibus explicantur & cauſæ omſæ omnes luxationum: Itaque clarior multo eſt definitio Spagyrica præcedenti definitione. Eſt autem definitio Spagyrica hiſce terminis: Luxatio eſt mutatio præter naturam oſſium ex cauſis præter naturam, quæ temperamentum balſami naturalis noſtri peruertunt, vnde articulatio, & eius vſus, & functiones omnes læduntur. In hac mutatione præter naturam oſſium ex ſuis locis naturalibus, accidit tumor, inflammatio, & dolor: Tumor acci-

dit ex accurſu humorum, qui naturaliter partibus læſis accurrunt in auxilium, vt dolorem & inflammationem aliquatenus mitigent: dependet etiam aliquando ex oſſe ipſo luxato: inflammatio dependet ex liquore balſamico qui in ſuis naturalibus ſubſtantijs, ſale, ſulphure & Mercurio, temperamentum naturale non obſeruat, & tendit ad acquiſitionem alterius temperamenti, ni ſubitò ſuccurratur: dolor vero dependet ex ſolutione continui quæ in luxationibus omnibus reperitur, & ex acrimonia ſalis balſami naturalis, quæ ex intemperamento ipſius pedetentim acquiritur.

De cauſis Luxationum.

CAPVT II.

Luxationum cauſæ.

CAVSÆ Luxationum vel eſſe poſſunt externæ vel internæ: externæ ſunt omnes motus violenti, caſus, ſaltus, extenſiones membrorum ſupra naturam, & alia multa ſimilia quæ poſſunt oſſa ex loco ſuo naturali dimouere: conſtellationes etiam & aſtrorum maligni influxus & aſpectus qui catarrhos & defluxiones excitant ſunt etiam ſæpiſſimè cauſæ externæ luxationum. Cauſæ verò internæ ſunt omnes catarrhi & defluxiones humorum, qui ſurſum & deorſum totum corpus permeant, per poros, canales, & tubos inſenſiles humani corporis, quos humores humanus archæus, hoc eſt calor naturalis gubernat, vel ad excluſionem tamquam excrementa, vel ad alimentum humani corporis, qui ſi in ae-

Digitized by Google

ticulationes & ſymphyſes decidant copioſi, emol-
liunt præter modum articulationes, aut ſubſtan-
tiam tartaream & duram in ipſa articulatione pro-
ducunt, ità vt impediatur articulatio, aut oſſa è ſuo
loco dimoueantur, aut ſi nimis emolliantur ea quę
articulationem naturalem cuſtodiunt, ea poſtmo-
dum ſimplici motu deprauatur oſſibus demotis è
ſuo loco naturali. Vt manifeſtum eſt in his omni-
bus qui diuturnam arthritidem paſſi ſunt; liquor
enim copioſus qui defluit in articulationes mem-
brorum aliquando emollitione nimia ſua luxat oſ-
ſa, vel productione alicuius humoris tartarei ipſa
etiam oſſa è ſuo loco naturali pellit, quorum lu-
xationum cura dependet in diſſoluendis tartareis,
ſiue nodoſis illis ſubſtantijs, & in fluxione, vel con-
geſtione impedienda, antequàm cogitemus oſſa
luxata ad ſuum locum naturalem collocanda, vt
in capitulo curationis copioſiori eloquio legetur.

De Signis Luxationum.

CAPVT III.

Signa Luxationum.

HVMANVM corpus ità artificioſè
compactum ex diuerſis & varijs parti-
bus fuit à ſummo rerum opifice, vt ſi
omnes hæ partes locum naturalem &
ſitum, figuram, quantitatem, proportionem, & mo-
dum obſeruent tanta eſt in humano corpore pul-
chritudo, & formoſa effigies, vt facili negotio om-
nia à Deo creata, animalia, vegetantia & minera-
lia pulchritudine vincat, veruſque ſit totius mun-

Digitized by Google

di coryphæus; nullum enim metallum, nec aurum nec argentum, nec lapis vllus pretioſus, adamas, nec carbunculus, radios & lumen æquant oculi perfecti, & omnibus partibus abſoluti: quod etiam fructuum & florum genus formoſum colorem vincit: qui foliorum & quæ herbarum tenuitatem capillorum & pulchritudinem ſuperat, imò æquat. Quid verò animalium eſt quod æquare queat, humanorum membrorum formoſas figuras, & teneras cutis humanæ mollities. Hæc autem externa membrorum humanorum formoſa ſtructura & compago, ſignum eſt manifeſtum & euidens, harmoniam, vnionem & coniunctionem partium diuerſarum quibus componitur, eſſe ex ordine & lege creatoris, quam dum inuiolatam obſeruant, hæc etiam obſeruatur externa ſpecies. Quòd ſi ex accidenti pereat, perit & id quod ſuperius mirum ſupra omnia fecimus. Itaque ſi in articulationibus, tumor aliquis præter naturam videatur in vna parte, in alia verò depreſſum videatur membrum, & dolor maximus perſentiatur, motus deprauetur & figura & forma naturalis, tunc temporis oſſa luxata dicere poſſumus. Ecce quod in genere dicere poſſumus de luxationibus: nam in particulari de omnibus luxationibus dicere nimis faſtidioſum eſſet & ſuperfluũ, cum & multi Galenicorum Medicorum de his dixerint, quod ſi noſtris codicibus iungatur, perfecta erit hac in parte de luxationibus doctrina.

De Cura Luxationum.

CAPVT IV.

Cura luxationis. AD curationem omnium luxationum, oportet imprimis oſſa luxata, ad ſuum locum naturalem manu reponere: quòd ſi manus, & robur humanum imbelle ſit, recurrendum eſt ad inſtrumenta, quæ huic rei faciendæ ab arte excogitata ſunt; inſtrumenta autem ſunt depicta quæ huic rei inſeruiũt apud Oribaſium libro ſuo de machinamentis. Poſtquam oſſa remiſſa ſunt, & in ſuis locis naturalibus collocata, membrum in quo accidit luxatio, ligandum eſt conuenienti ligatura, vt os in ſuo loco naturali contineatur, & membrum deinde ità ligatum quieti eſt dãdum, ne iterum luxetur, aut accurrant humores ibique putreſcãt & phlegmone fiat, quod vt præcaueatur ſtatim ac remiſſum eſt os, cataplaſma refrigerans & aſtringens apponendum eſt membro, quod ſequitur ℞. Croci martis ʒ. j. Lapidis hematitis calcinati ʒ. ß. Colchotar vitrioli loti & à ſale ſuo depurati ʒ. j. Succi iuſquiami ℥. iij. albuminis oui in ſpumam agitatione conuerſi quantum ſatis ad incorporandum, & fiat cum ſtupa aceto madida cataplaſma frigidè applicandum membro luxato: deinde ſtatim mittendus eſt ſanguis ex baſilica partis membro luxato oppoſitæ, ad quantitatem viribus & ætati ægrotantis correſpondentem, vt fiat reuulſio ſanguinis affluentis membro luxato, ne phlegmonem pariat, aliaque multa in-

Digitized by Google

commoda. Hoc autem cataplaſma ſuperius deſcriptum virtute innata ſua fluxiones impedit, & humores affluxi ne corrumpantur agit: Itaque neceſſe eſt, vt per octo dies, aut decem, maneat membrum ligatum, donec omnino ægrotus perſentiat ſe abſolutè valere. Quod ſi interim calor & pruritus perſentiatur, aceto frigido eſt huic rei ſuccurrendum, cataplaſma madefaciendo donec frigiditas aceti perſentiatur: interim motu lento eſt agitandum membrum ter aut quater in die, vt humores pedetentim euaneſcant qui in remiſſione oſſis luxati in articulatione affluxi ſunt, ne faciant Anchiloſim de qua peculiari ſequenti capite agemus, eſt enim ſymptoma prægrande, quod eſt curatu valde difficile.

De Anchiloſi Articulationis luxatæ.

Capvt V.

Anchiloſis quid & eius cura.

IN luxatione aliquando contingit Anchiloſis quæ eſt oſſium connexio humore aliquo agglutinante, qui impedit eorum motus: hæc autem Anchiloſis fit in curatione luxationis, dum numquam mouetur membrum luxatum, vt motu illo leui rumpatur gluten Mercurij qui affluxit luxatæ parti: dum enim aliqua pars luxationem patitur, maximus in ea parte cauſatur dolor, & à dolore inflammatio, & calor

præter naturam, qui vt extinguatur, natura maximam Mercurij vitalis quantitatem ad eam partem compellit; hic autem Mercurius calore partis magis ac magis condenſatur, & glutineſcit, donec motus omnino impediatur, & ſynarthroſis, ex diarthroſi fiat, quam Medici Græci Anchiloſim dixere, curatu omnino difficilem: ſi tamen naturalibus remedijs poſſumus eam curare, conſulo vt fontes Chymicorum adeamus, vt hinc hauriamus aliquid Anchiloſi vtile. Oleum ergo tartari & ſpiritus tartari rectificatus, & à ſuo phlegmate depuratus, poſſunt (ſi quid eſt in rerum natura) Anchiloſim curare: nam hic ſpiritus diſſoluit certiſſimè omnes tartareos humores, & diſſipat glutinoſas & viſcoſas, quæ generantur in articulatione ſubſtantias abſque vlla noxa.

SECTIO V.

DE FRACTIONIBVS.

QVID SIT FRACTIO.

CAPVT I.

FRACTIO eſt ſolutio continui *Fractio quid.* in oſſe facta; ſeu, præciſio oſſis ab aliqua cauſa externa violenter facta, cum intemperie balſami naturalis, partis in qua accidit oſſis fractio; non enim os vnquam vidimus ruptum ab aliqua cauſa externa violenta, quin pars in qua rumpitur os illico intemperiem quàm maximam ſuſcipiat: omnia enim ſymptomata quæ in luxationibus ſuperuenire ſolent, in fractionibus etiam communia ſunt, præcipuè dolor, inflammatio, & humorum accurſus; illa autem ſymptomata non poſſunt alicui parti ſuperuenire quin balſamum naturale illius partis intemperiem quàm maximam recipiat; quæ intemperies maxime eſt impedienda, lenitis, aut omnino ſublatis alijs ſymptomatibus; hoc autem demonſtrabimus peculiari capite, vbi de curatione agemus.

Digitized by Google

De Differentijs & ſpeciebus fractionis.

CAPVT II.

De differentijs fractionis.

SEx ſunt ſpecies ſeu differentiæ fractionis, à Medicis Galeniſtis excogitatæ & inuentæ; non tamen cognitu neceſſariæ ad curationem, vt ipſemet Hippocrates ſatis indicauit lib. de fracturis, & lib. de vulneribus capitis, in quibus nullam mentionem fecit harum ſpecierum & differentiarum: tranſuerſalis verò & ſecundum longitudinem ſunt notatu dignæ, quod indicent aliquid quod curationi confert, nempe, vt os fractum reponatur in ſuo ſitu naturali, ſi reponi poſſit. Medici etiam Spagyrici has contemnunt oſſis fracti differentias, habent tantum naturæ intentum, hoc eſt reponere oſſa in ſuo loco naturali, & parti mederi, non curant qualicumque modo ruptum ſit os, modò reponant ſuis balſamis & medicamentis.

Diuidunt autem moderni Medici has fractionis ſpecies, in Raphanidon, ſchidacidon, cauledon, Eiſonycham, Alphytidon, & Apothorauſin.

Raphanidon dicunt fractionem tranſuerſalem oſſis, ſub qua comprehendunt cauledon, quòd ſciſſuras habeat in ſua fractione tranſuerſali. Schidacidon dicunt fractionem oſſis ſecundum longitudinem, ſub qua comprehendunt Eiſonycham quod in longitudine ſua in ſemilunam terminetur. Alphytidon dicunt fracturam oſſis in multas & varias partes in ſuo loco naturali aliquando manentes. Apothorauſin verò appellant præciſionem alicuius partis oſſis in ſuperficie eius, manente illa par-

te à toto ſeparata. Hę omnes fractionis ſpecies poſſunt cognoſci Chirurgicis inſtrumentis quibus Chirurgi vulnera percontantur, quibus cognitis facilis eſt earum remiſſio, & curatio, vt ſequenti capitulo Deo dante videbitur.

De curatione fractionum.

CAPVT III.

CVRA omnis fractionis conſiſtit in revnione oſſis fractio & in coagulatione illius: revnio partium oſſis fracti fit induſtria Chirurgi peritiſſimi, dum manu ſua oſſium fractorũ partes ad ſuum locum naturalem & ſitum reponit; in quo loco naturali tamdiu ſunt conſeruanda oſſa, quamdiu eſt opus ad ea vnienda & agglutinanda: communiter intrà quadraginta dies fit: in nonnullis autem bene valentibus & adoleſcentibus breuiori fit tempore; in ſenibus autem tardiori: quapropter ligamenta conuenientia eligenda ſunt, qua de re legendus eſt Oribaſius de faſcijs & ligamentis. *Cura fractionum.*

Repoſitis ergo oſſibus, quod cognoſcitur figura naturali membrorum in quibus eſt fractio, deueniendum erit ad agglutinationem & coagulationem partium oſſium fractarũ, quod fiet, tum naturali interiori balſamo vitæ, quo nutriuntur partes, & quo conſeruantur; eo enim ſolo balſamo vtitur naturali, ad agglutinationem partium ſeparatarum: balſama enim exteriora quæ adhibentur adiuuant tantum & fouent balſamum illud internum

& impediunt ne corrumpatur, aut in alienam tranſeat naturam, quo ſolo iuuamine natura habet opus ad opera ſua perficienda; balſama autem iuuantia naturam quamplurima ſunt, vt eſt oleum ſanguinis humani, oleum carnis humanæ, & oleū oſſium humanorum, & alia multa quamplurima balſama paſſim in hoc opere enarrata, & præſertim in ſectione de vulneribus quibus omnibus vti poterit Chirurgus cum prudentia debito tempore, ad agglutinationem oſſium fractorum: vt autem melius ad ſcopum ſuum collimare poſſit, ſequenti methodo curabit fractiones. In primis mittet ſanguinem ex brachio oppoſito parti læſæ, ad quantitatem viribus ægrotantis correſpondentem poſtquam oſſa fracta ad ſuum locum naturale remiſerit: vt ſi ſint omnino fracta & à perioſtio ſeparata, auferanda ſunt omnino & à parte reijcienda. Poſtquam autem hæc omnia ex arte facta fuerint ſanguinem mittet vt diximus: deinde cataplaſma aſtringens & refrigerans ſuperius in capite de cura luxationum præſcriptum, membro læſo applicabit: tranſactis decem aut octo diebus auferet, & partem perunget extracto Symphyti maioris & balſamis ſuperius dictis, regimine vitæ obſeruato euchymo, & pauco, quiete partis læſæ obſeruata, præſertim donec coaleſcant omnia, & pars ſummo pruritu titilletur.

CONCLVSIO TOTIVS OPERIS.

COMPLETAM *habes amice Lector, & abſolutā Chirurgiam artem, Spagyrica methodo pertractatam: ſi quid eſt quòd Græcis authorib⁹ Medicinæ, vt aiunt, coryphæis repugnet, id non induſtria factum putes, vt me ipſis clariorem, & in arte noſtra ſubtiliorem putē, aut videri cupiā; at tātum quòd libratis vndiquaque ex omnibus harum ſectarum authorum rationibus, veritatis & rationis plus in Spagyricorum libris inueniam, & curam citiorem & iucundiorem, imò & tutiorem reperiam, quàm in alijs Galenicorum ſectis, quas tamen non reprobo, at in multis laudo. Quòd ſi aliquando in ipſam acrior, & mordacior, quàm poſtulet profeſſio, qua fungor videar; id tantum eſt in particulares quoſdam Medicos Galenicos, qui ignorata prorſus Chymia, ipſā veluti vulpes Æſopicæ maturos racemos vilipendunt. Itaque beneuole Lector ſi quid inter legendum, nimium durum & acre tibi occurrat, ne me picrocolum in Galenicos exiſtimes; at tantum artis Spagyricæ acerrimum defenſorem: nam vim vi repellere licet. Sunt equidem Galenicorum nonnulli, in propugnandis ſuis in Spagyricos iniurijs & calumnijs nimis pertinaces: itaque in poſterum ſi inducias quærant, linguam compeſcant, & amico loquantur eloquio, ſic etiam tamdem noſter illis ridebit Apollo, arcanáque noſtra habebunt*

patefacta, & fideliter cõmunicata. Certiſſimum equidem eſt Paracelsũ numquã ita intricatè, & ænigmaticè ſcripturum feciſſe, ſi Medici ſui temporis, iniurijs & calumnijs primi ipſum non affeciſſent: iniquum enim erat ſua manifeſtare ſecreta his ipſis, qui paſſim ſuam ſectam, & curandi methodum calumnijs dilaniabant: non ità tamen ego feci; at clarè admodum ſcripſi, & lumen, facémque tenebris induxi, vt Chymiæ nitor percipiatur. Hilari fronte ſuſcipe quæſo, lucubrationis meæ laborẽ, & talentum à Deo mihi communicatum, quod ni me vinceret proximorum promerendi cupiditas, abditis verborum ænigmatibus adhuc occultarem; his interim vtere Lector, ad laudem & gloriam ſummi, optimique Dei, & ad ſolatium Chriſti aſſeclarum.

FINIS.

Digitized by Google

TABVLA ALPHABETICA Chirurgiæ Spagyricæ.

A.

ANchiloſis quid & eius cura. pa.169
Antimonij Balſamũ. 89
omnium præſtantius. 91
Antimonij purgatiuum quo modo fiat. 140. lin. 24.
Antimonij vomitiui præparatio & doſis 54. lin. 26
Antimonium ſudorificum quo modo fiat. 158
Antrax quid ſit. 37
Auri potabilis veritas aſſeritur. 135
Aurum potabile. 60.128.129

B.

BAlſamum naturale quid ſit. 14 ex quibus componatur. ibid.
Balſamum ſanguinis humani. 69
Balſami vitæ corruptio vnde dependeat. 70
Balſamum ad vulnera neruorum. 76
Balſamum Antimonij omniũ præſtantius. 89.91.
Balſamum carnis humanæ. 98
Balſamum ſulfuris. 97
Balſamum margaritarum. ibid.
Balſamum tartari. ibid.
Bezoard minerale 59. lin. & eius compoſitio. 158. lin. 18. alia cõpoſitio & vſus. 54. lin. 16
Bilis quid ſit apud Chymicos. 19
Bubo quid. 40. eius cura. 43

C.

CAncer & eius curã. 156.157
Cancri occulti curatio contra Hippocratis aphoriſmum. 58.60
Capitis vlcera interna. 116
Carbunculus quid. 36 37. eius cura. 39
Chirurgiæ antiquitas. 6
Chirurgiæ chymicæ in eligendis medicamentis qualis ſit ſcopus. 29
Chymica & Galenica ſcientia non diſſentiunt. 22. imo cõferuntur. 23
Combuſtio & eius cura. 160.161
Contuſio quid ſit. 70

D.

DIarrhea & fluxus ventris curatio. 74

M

Dyſenteriæ deploratæ curatio. 122

E.

ERyſipelas quid ſit. 48
Cauſa & cura eius. 49. 50

F.

FLegmon quid ſit. 32
Eius diuiſio & cura. 33
Fiſtulæ & earum curatio. 153. 154
Fractio quid ſit. 171
Eius differentiæ & ſpecies. 172
Eius cura. 173

G.

GAngræna quid ſit. 44
Eius cura. 47

L.

LApis philoſophorum. 128
Lepra & lues venerea præparato mercurio curatur & auro potabili. 140
Luxationes & earum cauſæ. 154. 165
Earum ſigna & curatio. 166. 168

M.

MArgaritarum balſamum. 97
Medicamenti compoſitio ad omnes morbos. 54
Medicamentum ſudorificum ibidem.
Mercurij humidum radicale ſiue eſſentia. 156
Mercurius, ſulphur & ſal generaliter dicuntur. 18
Mercurius vitæ in quibus reperiatur humoribus. 17
Mercurij definitiones. 16. & ex quibus Subſtantiis componatur. 17

N.

NEruus ex quibus ſubſtantiis ponatur. 75
Neruorum vulneris Balſamum. 76

N.

OEdema quid ſit. 52
Eius ſpecies. ibidem
Cura. 54

P

PEctoris interna vlcera. 119
Eorum cura. ibidem
Pigmentum faciei mirum. 98
Pituita quid ſit apud Chymicos. 19

R.

REalgar quid ſit. 36
Remedium omnium morborum quale. 128
Rerum omnium cõpoſitio ex quibus fiat. 17

S.

SAnguis quid ſit apud Chymicos
Sanitas vnde fiat. 125

M 4

Scyrrhus quid ſit. 56
Scyrrhus eryſipelatodes. 57
Sphacelus quid. 44. & eius cura. 47
Strumæ & ſcrofulæ quid ſint. 148
Earum cauſæ definitio & curatio. 149
Sulfuris Balſamum. 97

T

Tartarus an ſit humor vitalis. 21.
Eius balſamum. 152
Tartarus quid ſit apud Chymicos. 56
Tinea & eius curatio valde diffici-lis. 150. 151
Tumores contra naturam.
Tumor quid ſit apud Chymicos. ibidem
Tumorum differentiæ. 20. cauſæ efficientes. 21
Tumorum tempora. 24
Tumorum principio quid agendũ 27. quid in eis impediat corruptionem. 28. qualia in principio medicamenta ſint applicanda 29. qualia in eius augmento. 30.
Tumoribus frigidis quid agendum. 30

V

Vlnus quid ſit. 62
Cauſæ & differentiæ: 63
Vulnerum periculum vnde dependeat. 64
Vulnus ſimplex quid ſit. 67
Differentia & cura. 68
Vulner ex ſolutione venæ arteriæ. 72
Cura eorum. 73
Vulnus cum ſolutione nerui. 75
Eius Balſamum. 76
Vulnus cum ſolutione oſſis & eius cura. 77
Vulnus venenatũ & eius cura. 78. 80
Vulnus ſclopetorum aliorũmque armorum igneorum, 85
Qua ratione differant ab aliis. 86
Eorum cura. 87
Vulnus capitis. 93
Pectoris & eorum balſama. 95. 97
Veneris ſuperioris & inferni. 99
Eius cura. 100
Vulnus articulorum & iuncturarum. 101
Eius cura. 102
De vulneribus. 103
Vlcus quid ſit. 106
Vulnerum pus & ſanies quid ſit. 108
Vulnerum cauſæ. 108
Differentiæ. 112
Eorum diagnoſtica & prognoſtica ſigna. 114
Vlcera interna capitis, 116
Pectoris. 119
eorum cura. ibidem
Vlcera interna ventris. 121
eorum cura. 122
Vlcera ex influxu aſtrorum. 123
Vita quid ſit. ibidem
Qua ratione à cælo deſcendat. 124
Eius ſympathia & antipathia. 125
Vlcera ſimplicia. 130
Complicata. 138
Eorum cura. 134. 135

Vlcera ex defluxione & vnde fiãt fontes in macrocoſmo. 136
Eorum cura. 137
Vlcera leproſa. 138
Eorum cura difficilis & impoſſibilis. 139
Vlcera venerea & vnde nam talis morbus. 141
Eorum cura. 145
Vlcera ex combuſtione. 160.161
Vulnerum ſanguis quibus remediis compeſcendus. 74. lin.12.75.lin.2.

Digitized by Google

AD HVIVS AVCTORIS ET CHIRVRGIÆ ſuæ verè chymicæ laudatiſſimam experientiam.

Amica duo Epigrammata

QVis metuat poſthac, lethali occumbere morbo?
Curat eum, vera, Chymicus, arte FABER.
Hoc tamen, vt fas eſt, intellige, Zoile, Corpus
Si, ſine ſit morbis, non ſine morte fore:

Phaleucia.

HInc Cancri, ſcrofulæ, lues, venena,
Leproſæ tineæ, tetri tumores,
Exeſte, & celeres procul migrate:
Aut noſter Philochymicus FABER *vos*
Flammis mercurij ſui vorabit.

Hæc poſuit in tanti ſui Medici, perpetuam, & numquam intermorituram amicitiam: P. de PASCHERIS Conſiliarius Regius.

Digitized by Google

Extraict du Priuilege du Roy.

PAr Grace & priuilege du Roy du vint-quatrieſme Ianuier 1624 ſellé du grand ſeau en Cire Iaune ſigné par le Conſeil Defontaines. Il eſt permis à Pierre Boſc marchant Libraire Iuré en Toloſe d'imprimer ou faire Imprimer vendre & diſtribuer par tout le Royaume vn liure intitulé *Chirurgia Spagyrica Authore Petro Ioanne Fabro Doctore Medico Monſpelienſi.* Sans que autre que le dit Boſc ou ayans droict de luy le puiſſent Imprimer ou faire imprimer vendre ou diſtribuer iuſques au terme de dix ans à copmter du iour & datte de l'impreſſion dudit liure finiée & ce ſur peine de confiſcation des exemplaires qui ſeront treuuez auoir eſté contrefaicts ſur l'impreſſion dudit Boſc, & d'amande arbitraire.

Par le Conſeil DEFONTAINES.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

ERRATA AMICE SIC corrigé.

PAgina 24 *linea* 21 *lege* tantam. 25. pa. *lin.* 31. *lege* Dei. 26 pa. *lin.* 17. *lege* vt *loco* & 20 pa. *lin.* 15. *lege* deſumere & *lin.* 17. eryſipclata 21 pa. in margine *lege* vitalis 32 pa. *lege* flegmon in 1. *lin.* & margine 33 pa. *lin.* 15. *lege* ſal. 35 pag. *lin.* 2. *lege* Calcinati 36 pag. *lin.* 1. *lege* Antrax 37 pag. *lin.* 15 *lege* Antraces 38 pag. *lin.* 2. *lege* Antrax ead. pa. *lin.* 7 *lege* rubini & *lin.* 20 affectam 39 pa. *lin.* 4 *lege* Antrax & *lin.* 6. febris & *lin.* 23 acidum 41 pa. *lin.* 24 *lege* emunctoria 42 pa. *lin.* 18 *lege* ineuitabilis & *lin.* 25 contaminatur 43 pa. *lin.* 29 *lege* eis *loco* ibi & *lin.* 30 ſcarificatæ 44 pa. *lin.* 3 *lege* ſpeciei 47 pa. *lin.* 4 *lege* ignem & *lin.* 13 *lege* campanam 48 pa. *lin.* 22 *lege* corroſione 53 pa. *lin.* 1. *lege* reperiuntur 56 pa. *lin.* 11 *lege* comprimant 65 pa. *lin.* 1. *lege* cum loco non 69 pa. *lin.* 16 *lege* vini & *lin.* 21 citiſſimé 70 pa. *lin.* 18. *lege coloribus & in margine lege* vitæ vnde *& penult. lin. lege* aduentitij 73 pa. *lin.* 1. *lege* ſpiritus 74 pa. *lin.* 23 *lege* diſtillato 75 pa. *lin.* 22 *lege* vniuerſa & vltima *linea* conuulſiones 76 pa. *lin.* 9 *lege* carnoſa 78 pa. *lin.* 18 *lege* energias 80. pa. in margine *lege* venenati ead. pa. *lin.* 31 *lege* virus 88 pa. *lin.* 25 *lege* primum 95 pa. *lin.* 9 *lege* ſymptomata 115 pa. *lin.* 30 *lege* colore 116 pa. *lin.* 21 *lege* internis 132 pa. *lege* in margine complicatis 133 pa. *lin.* 31 *lege* corrodat 156 pa. *lin.* 7 *lege* eaſdem 158 pa. *lin.* 11 *lege* fœculentum 159 pa. *lin.* 19 *lege* ſatis 164 pa. *lin.* 7 *lege* omiſſæ 167 pa. *lin.* 6 *lege* atque *loco* & quæ 172 pa. *lin.* 8 *lege* tranſuerſales 173 pa. *lin.* 7 *lege* fracti & *lin.* 25 natura 176. pa. *lin.* 3 *lege* feciſſe.

Acheué d'Imprimer le vingt-cinquieſme Iuin, mil ſix cens vingt-ſix. En l'Imprimerie de IEAN BOVDE. Par NICOLAS D'ESTEY.

Digitized by Google